

Stan i ochrona środowiska w województwie wielkopolskim w 2025 r.

24.09.2026 r.

↑ **9,1%**

Wzrost masy odpadów komunalnych zebranych selektywnie w porównaniu z 2024 r.

W 2025 r. zakłady uznane za szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza wyemitowały o 23,5% mniej zanieczyszczeń pyłowych i o 3,7% mniej zanieczyszczeń gazowych niż przed rokiem. Spadła ilość wytworzonych odpadów przemysłowych o 22,0%, natomiast wzrosła masa zebranych odpadów komunalnych o 1,4%. Masa odpadów zebranych selektywnie wzrosła o 9,1%.

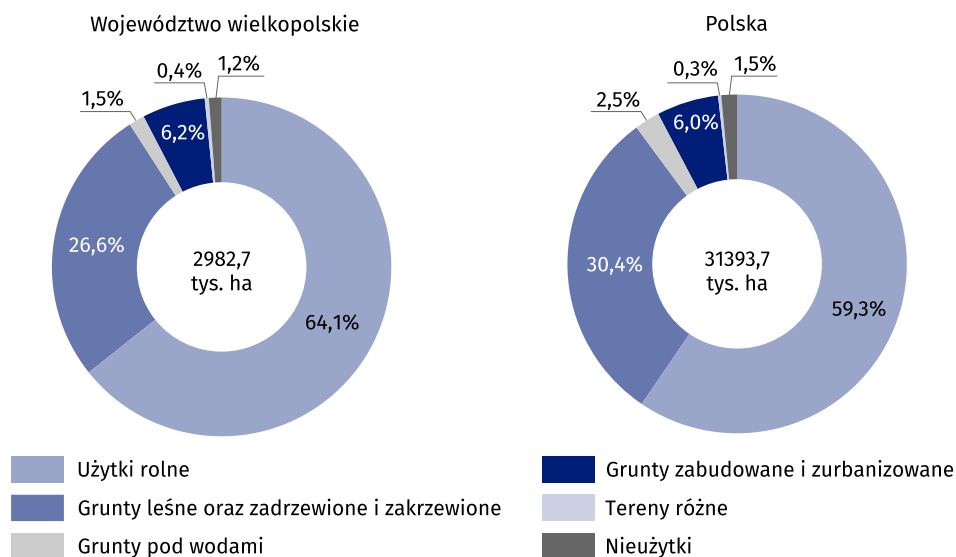
Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania gruntów

Według stanu w dniu 1 stycznia 2026 r. powierzchnia geodezyjna województwa wynosiła 2982,7 tys. ha, tj. 9,5% powierzchni kraju. Wielkopolskie było 2. co do wielkości województwem po mazowieckim. Tereny miejskie zajmowały 164,3 tys. ha, tj. 5,5% powierzchni ogółem, a wiejskie – 2818,3 tys. ha, tj. 94,5%. Od 2020 r. powierzchnia terenów miejskich zwiększyła się o 9,7 tys. ha (o 6,3%).

Powierzchnia województwa stanowiła 9,5% ogólnej powierzchni kraju

Wykres 1. Struktura powierzchni według kierunków wykorzystania w 2026 r.

Stan w dniu 1 stycznia

Użytki rolne zajmowały 1911,3 tys. ha, tj. 64,1% ogólnej powierzchni województwa, grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione – 794,4 tys. ha (26,6%), grunty zabudowane i zurbanizowane – 185,0 tys. ha (6,2%), w tym tereny mieszkaniowe – 44,1 tys. ha (1,5%), a tereny komunikacyjne – 91,6 tys. ha (3,1%). Pozostała powierzchnia to grunty pod wodami – 45,9 tys. ha (1,5%), nieużytki – 36,0 tys. ha (1,2%) oraz tereny różne – 10,0 tys. ha (0,4%).

W ogólnej powierzchni przeważały użytki rolne – 64,1%, a także grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione – 26,6%

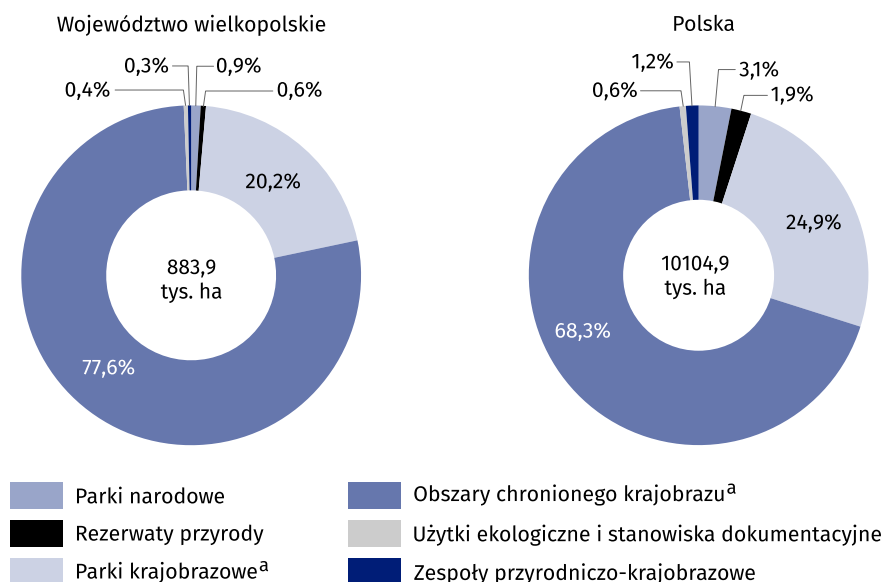
W stosunku do stanu z 2025 r. odnotowano m.in. wzrost powierzchni gruntów zabudowanych i zurbanizowanych – o 1,9 tys. ha (o 1,0%), w tym terenów mieszkaniowych – o 0,9 tys. ha (o 2,1%) oraz przemysłowych – o 0,7 tys. ha (o 4,8%). Mniejszy natomiast był areal użytków rolnych o 2,5 tys. ha (o 0,1%).

Ochrona zasobów powierzchni ziemi

W końcu 2025 r. łączna powierzchnia gruntów zdegradowanych i zdewastowanych wyniosła 9,0 tys. ha (o 2,2% mniej niż przed rokiem). W porównaniu z innymi województwami był to największy obszar i stanowił 15,6% krajowej powierzchni wymagającej rekultywacji i zagospodarowania. W przeważającej części, tj. w 97,7% były to grunty zdewastowane.

W 2025 r. zrehabilitowano 921 ha gruntów (o $\frac{2}{3}$ więcej niż przed rokiem), a 539 ha (45,3% więcej niż w 2024 r.) zagospodarowano. Przeznaczono je głównie na cele rolnicze oraz leśne (71,2% gruntów zrehabilitowanych i 98,9% gruntów zagospodarowanych). Po raz kolejny wzrost stopniów rekultywacji oraz zagospodarowania gruntów zdewastowanych i zdegradowanych i w 2025 r. wyniósł odpowiednio 10,2% i 6,0% (w 2024 r. 6,0% i 4,0%) ogólnej powierzchni tych gruntów. W trybie przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych w 2025 r. wyłączono z produkcji 355 ha (388 ha w 2024 r.), z czego 319 ha stanowiły grunty rolne, a 36 ha – leśne. Ponad połowę wyłączonej powierzchni przeznaczono pod budowę osiedli mieszkaniowych – 182 ha, tj. 51,3%, a na tereny przemysłowe – 94 ha, tj. 26,5%.

Wykres 2. Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona w 2025 r.
Stan w dniu 31 grudnia

a Bez rezerwatów i pozostałych form ochrony przyrody.

Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona wyniosła 883,9 tys. ha (o 0,3 tys. ha więcej niż w 2024 r.) i stanowiła 29,6% ogólnej powierzchni województwa oraz 8,7% prawnie chronionej powierzchni kraju.

Obszary chronionego krajobrazu zajmowały 686,3 tys. ha, parki krajobrazowe – 178,4 tys. ha, parki narodowe – 8,0 tys. ha, rezerваты przyrody – 4,9 tys. ha, użytki ekologiczne i stanowiska dokumentacyjne – 3,5 tys. ha, a zespoły przyrodniczo-krajobrazowe – 2,8 tys. ha. Na 1 mieszkańca przypadało 2546 m² powierzchni prawnie chronionej (wobec 2539 m² w 2024 r.), a w kraju – 2707 m² (wobec 2699 m²).

Na terenie województwa 3796 obiektów (o 8 więcej niż w 2024 r.) spełniało wymogi kwalifikujące do uznania za pomniki przyrody. Obiekty te to przede wszystkim pojedyncze drzewa – 79,5%, grupy drzew – 14,8%, głązy narzutowe oraz aleje – po 2,3%.

Sieć obszarów Natura 2000, w skład której wchodzi część obszarów prawnie chronionych zajmowała 654,0 tys. ha, z czego na specjalne obszary ochrony ptaków przypadało 409,5 tys. ha (tj. 13,7% powierzchni ogólnej województwa), a na specjalne obszary ochrony siedlisk – 244,4 tys. ha (8,2%).

Grunty zdegradowane i zdewastowane stanowiły 0,3% powierzchni województwa

Średnio na 1 mieszkańca województwa przypadało 2546 m² powierzchni prawnie chronionej

Zanieczyszczenie i ochrona powietrza

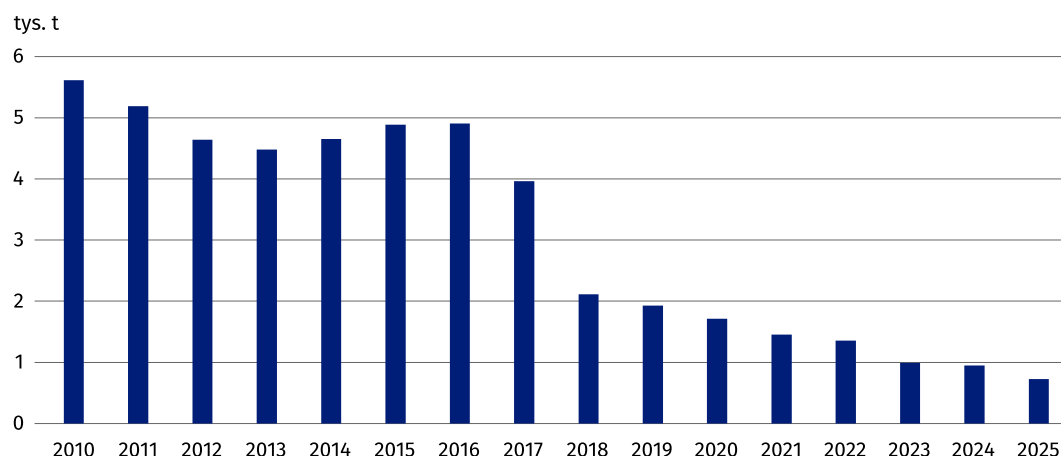
W 2025 r. za szczególnie uciążliwe dla środowiska uznano 146 zakładów (w 2024 r. – 138). Kolejny rok z rzędu zanotowano spadek emisji zanieczyszczeń powietrza. Całkowita emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych (bez dwutlenku węgla) z zakładów uznanych za uciążliwe dla czystości powietrza wyniosła 16,4 tys. ton i była o 8,6% mniejsza niż przed rokiem.

Łączna emisja zanieczyszczeń pyłowych wyniosła 727 ton (o 23,5% mniej niż w 2024 r.) i stanowiła 5,1% pyłów, które trafiły do atmosfery w kraju. Pod względem ilości wyemitowanych pyłów wielkopolskie lokowało się na 10. miejscu w kraju. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni wielkość emisji kształtowała się na poziomie 0,02 tony (w kraju 0,05 tony). Przeważająca ilość zanieczyszczeń, tj. 44,7% (przed rokiem 52,3%) pochodziła ze spalania paliw. Najwięcej zanieczyszczeń pyłowych wyemitowały zakłady działające na terenie powiatów: czarnkowsko-trzcianeckiego – 13,9%, kolskiego – 9,6% i gnieźnieńskiego – 7,0% oraz miast na prawach powiatu Poznania – 11,3% i Konina – 7,3%

W końcu 2025 r. urządzenia do redukcji zanieczyszczeń pyłowych posiadało 76 zakładów, tj. 52,1% zakładów uciążliwych dla czystości powietrza. W zainstalowanych urządzeniach zatrzymano 99,7% wytworzonych pyłów (w kraju 99,9%), a najwyższe wskaźniki redukcji odnotowano w Koninie – 100,0%, Poznaniu – 99,9% oraz powiatach tureckim – 99,7% i nowotomyskim – 99,6%.

Emisja zanieczyszczeń pyłowych w przeliczeniu na 1 km² powierzchni województwa wyniosła 0,02 tony

Wykres 3. Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza

W okresie jesienno-zimowym pojawia się zjawisko występowania wysokich stężeń pyłu zawieszonego w powietrzu, zwane potocznie smogiem. Pomimo zmniejszania emisji prekursorów pyłów (zwłaszcza dwutlenku siarki) oraz działań podejmowanych na rzecz redukcji stężeń pyłu zawieszonego w powietrzu, wysokie stężenia drobnych frakcji pyłu zawieszonego (PM₁₀ i PM_{2,5}) pozostają jednym z najistotniejszych problemów dotyczących jakości powietrza.

W 2025 r. emisja pyłu zawieszonego PM₁₀¹ wyniosła 31,9 tys. ton i stanowiła 10,4% wielkości krajowej, natomiast emisja pyłu PM_{2,5} – 18,5 tys. ton, tj. 9,4% ilości wyemitowanej w kraju.

Głównym źródłem emisji pyłu PM₁₀ był sektor komunalno-bytowy (54,2% ogółu emisji). Udział emisji komunalno-bytowej w krajowej emisji z tego źródła dla pyłu PM₁₀ wynosi 9,2%. Znaczący udział miała także emisja generowana przez transport drogowy (12,1%) oraz emisja punktowa – pochodząca głównie ze spalania paliw do celów energetycznych i z procesów technologicznych w zakładach przemysłowych (4,3%). Emisja z hałd i wyrobisk wynosiła 0,1%. Sektor komunalno-bytowy był także głównym źródłem emisji pyłu PM_{2,5} (stanowił 83,7% jego

¹ Źródłem danych o pyłach PM₁₀ oraz PM_{2,5} jest „Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim” – raport za 2025 r., opracowany w Regionalnym Wydziale Monitoringu Środowiska w Poznaniu Departamentu Monitoringu Środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

ogólnej emisji), a w dalszej kolejności transport drogowy (6,3%), emisja punktowa (4,9%), a także hałdy i wyrobiska (0,2%). Emisja komunalno-bytowa pyłu PM_{2,5} z terenu województwa stanowiła 9,1% krajowej emisji z tego sektora.

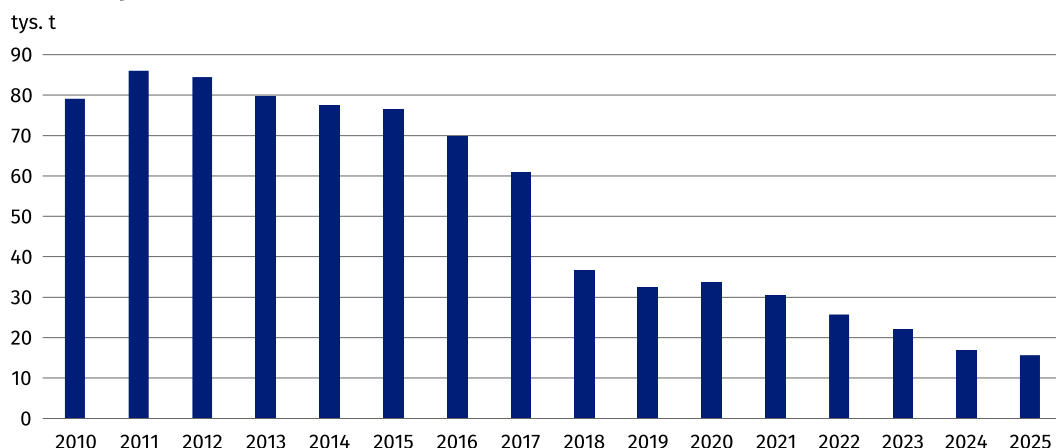
Ocena jakości powietrza pod względem występowania pyłu PM₁₀ opiera się na dwóch wartościach, tj. stężeniach średnich dla roku oraz liczbie dni z przekroczeniami poziomu dopuszczalnego przez średnie stężenia dobowe. W 2025 r. na żadnym ze stanowisk pomiarowych (17 stacji w województwie) nie zarejestrowano przekroczenia normy średniorocznej określonej na poziomie 40 µg/m³. Najwyższe stężenie średnie w ciągu roku odnotowano w Krotoszynie – 32 µg/m³, Mosinie – 30 µg/m³ i Nowym Tomyślu – 28 µg/m³, najniższe w Poznaniu przy ul. Szymanowskiego – 22 µg/m³. W przypadku dozwolonych stężeń 24-godzinnych (prawo dopuszcza 35 dni z przekroczeniem stężenia średniodobowego 50 µg/m³) przekroczenie wystąpiło na 2 stacjach – w Krotoszynie (59 dni) oraz w Mosinie (52 dni). Najmniej dni z przekroczeniem poziomu dopuszczalnego odnotowano w Borówcu (17). W układzie przestrzennym stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ średnie roczne nie przekroczyły poziomu normatywnego, a na przeważającym obszarze województwa wielkopolskiego nie osiągały 50% poziomu dopuszczalnego. Wyższe stężenia odnotowano w rejonie Kalisza, Lubonia, Poznania, Rawicza, Krotoszyna, Ostrowa Wielkopolskiego, Pleszewa i Gniezna, natomiast najniższe w północnej części województwa (powiat złotowski). Obszary przekroczenia normy 24-godzinnej znajdowały się w 8 powiatach: kaliskim, ostrowskim, krotoszyńskim, leszczyńskim, rawickim, poznańskim, gnieźnieńskim i Lesznie. Przekroczenia normy dobowej objęły około 0,3% powierzchni województwa, zamieszkałej przez 4,6% mieszkańców, a za ich główną przyczynę wskazuje się emisję związaną z indywidualnym ogrzewaniem budynków.

W przypadku pyłu PM_{2,5} ocena jakości powietrza opiera się na jednej wartości kryterialnej – stężeniu średnim dla roku (w wielkopolskim na podstawie pomiarów przeprowadzonych w Poznaniu, Kaliszu, Krotoszynie oraz Pleszewie). W 2025 r. stwierdzono przekroczenia dopuszczalnej normy pyłu zawieszonego PM_{2,5} w powietrzu (20 µg/m³) na stanowisku w Krotoszynie – 26 µg/m³. Stężenia średnioroczne na pozostałych stacjach mieściły się w zakresie od 18 µg/m³ na 2 stanowiskach w Poznaniu do 20 µg/m³ w Kaliszu i Pleszewie. W rozkładzie przestrzennym najwyższe wartości stężenia średniego rocznego pyłu zawieszonego PM_{2,5} stwierdzono na terenach miejskich, m.in. w Krotoszynie, Poznaniu, Kaliszu, Ostrowie Wielkopolskim i Pleszewie, najniższe natomiast charakteryzowały północne obszary województwa wielkopolskiego. Najniższą wartość stężenia pyłu PM_{2,5} odnotowano na terenie gmin Jastrowie i Okonek (5 µg/m³). Przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} objęło około 0,08% powierzchni województwa, zamieszkałej przez 0,8% ludności.

Emisja zanieczyszczeń gazowych kształtowała się na poziomie 6022,4 tys. ton (o 3,7% mniej niż przed rokiem), tj. 3,7% ilości wyemitowanej w kraju, w tym bez dwutlenku węgla – 15,7 tys. ton (o 7,7% mniej niż w 2024 r.). Średnio na 1 km² powierzchni województwa przypadało 201,9 tony zanieczyszczeń gazowych (w kraju 524,1), w tym bez dwutlenku węgla – 0,5 tony (w kraju 2,5). Emisja dwutlenku siarki wyniosła 3,6 tys. ton (o 22,2% mniej niż przed rokiem), tlenków azotu w przeliczeniu na NO₂ – 5,9 tys. ton (o 5,0% mniej), a dwutlenku węgla – 6006,7 tys. ton (o 3,7% mniej). Ponadto do atmosfery trafiło 3,0 tys. ton tlenku węgla (o 9,0% mniej niż w 2024 r.). Największą ilość gazowych zanieczyszczeń powietrza wyemitowały zakłady zlokalizowane w Koninie – 43,1% i Poznaniu – 23,7%.

Średnio na 1 km² powierzchni województwa wyemitowano 201,9 tony zanieczyszczeń gazowych, w tym bez dwutlenku węgla 0,5 tony

Wykres 4. Emisja zanieczyszczeń gazowych^a z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza

a Bez dwutlenku węgla.

Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń gazowych zostały zainstalowane w 24 zakładach, tj. w 16,4% zakładów uciążliwych dla czystości powietrza i zatrzymano w nich 52,2% zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla) wyemitowanych do atmosfery (w kraju 75,7%). W najwyższym stopniu został zredukowany dwutlenek siarki, który został zatrzymany i zneutralizowany w 82,1% w stosunku do wytworzonej ilości. Najwyższa redukcja zanieczyszczeń gazowych została odnotowana w Koninie – 83,4% wytworzonej ilości, Poznaniu – 59,5% oraz powiecie poznańskim – 47,7%.

Wykorzystanie, zanieczyszczenie i ochrona wód

W 2025 r. pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej w wielkopolskim wyniósł 713,1 hm³ i stanowił 8,9% ilości wody pobranej w kraju. W porównaniu z 2024 r. odnotowano spadek poboru wody o 27,7%, który został spowodowany głównie mniejszym zapotrzebowaniem na cele produkcyjne – o 38,8%. Zmalał również pobór wody na potrzeby napełniania i uzupełniania stawów rybnych – o 13,6% oraz eksploatacji sieci wodociągowej – o 0,6%. Na 1 km² powierzchni województwa pobrano 23,9 dam³ wody (przed rokiem 33,1 dam³), podczas gdy dla Polski wskaźnik ten wyniósł 25,6 dam³ (w 2024 r. – 26,9 dam³).

Największą część pobranej wody, tj. 409,3 hm³ (57,4% ogólnego poboru) przeznaczono na cele produkcyjne. Na cele eksploatacji sieci wodociągowej pobrano 224,8 hm³ wody (31,5%), a na potrzeby napełniania i uzupełniania stawów rybnych – 79,0 hm³ wody (11,1%). Woda na cele produkcyjne pochodziła głównie z ujęć powierzchniowych (94,0%), podczas gdy na potrzeby eksploatacji sieci wodociągowej – z ujęć podziemnych (91,6%).

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności wyniosło w 2025 r. 676,1 hm³, tj. 28,6% mniej niż w roku poprzednim. Na przemysł zużyto 60,7% wody, eksploatację sieci wodociągowej – 27,6%, a na napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych – 11,7%. Woda zużyta w województwie stanowiła 8,9% wody zużytej w kraju. Zużycie wody w ramach eksploatacji sieci wodociągowej wyniosło 186,9 hm³ (wzrost o 0,7% w stosunku do 2024 r.), w tym 141,4 hm³ w gospodarstwach domowych (wzrost o 0,3%). Średnie roczne zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 mieszkańca województwa wyniosło 194,6 m³ (przed rokiem 271,7 m³), a w kraju 204,1 m³ (w 2024 r. – 214,1 m³).

W 2025 r. bezpośrednio do wód lub do ziemi odprowadzono 534,6 hm³ ścieków przemysłowych i komunalnych, tj. o 32,8% mniej niż przed rokiem (w kraju spadek o 5,9%). Bezpośrednio z zakładów odprowadzono 402,7 hm³ ścieków (75,3% ogólnej ilości) i w 95,1% nie wymagały one oczyszczania, gdyż były to umownie czyste wody chłodnicze. Natomiast siecią kanalizacyjną odprowadzono 131,9 hm³ ścieków (24,7% ogólnej ilości), które niemal w całości zostały oczyszczone. Ścieki odprowadzone z terenu województwa stanowiły 8,2% ilości ścieków odprowadzonych w kraju.

Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 km² powierzchni województwa wyniósł 23,9 dam³

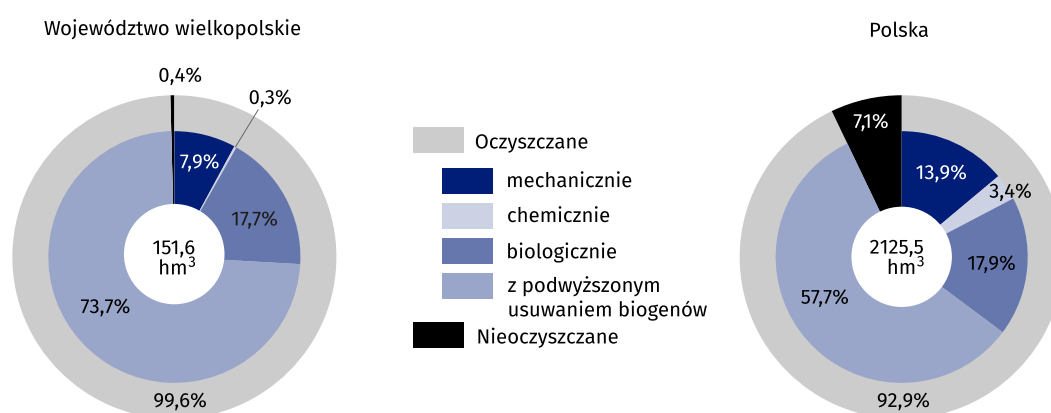
Średnie roczne zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 mieszkańca województwa wyniosło 194,6 m³

Bezpośrednio z zakładów odprowadzono do wód lub do ziemi – 75,3% ścieków, a siecią kanalizacyjną – 24,7%

Oczyszczenia wymagało 151,6 hm³ ścieków przemysłowych i komunalnych, tj. 28,4% ogólnej ilości (o 1,5% mniej niż przed rokiem). Łącznie oczyszczono 150,9 hm³, tj. 99,6% ścieków wymagających oczyszczania. Najwięcej ścieków przemysłowych i komunalnych wymagających oczyszczenia odprowadzono z obszaru Poznania – 22,4% i powiatu poznańskiego – 12,2%.

Obserwowana jest zmiana podejścia do sposobu oczyszczania ścieków, tj. wypieranie metod zorientowanych na mechaniczne usuwanie zanieczyszczeń przez wysokoefektywne technologie oczyszczania ścieków z pogłębionym usuwaniem związków azotu i fosforu. W ciągu roku udział ścieków oczyszczanych w oczyszczalniach z podwyższonym usuwaniem biogenów wzrósł z 71,8% do 73,7%, przy jednoczesnym zmniejszeniu odsetka ścieków oczyszczanych mechanicznie – z 9,0% do 7,9%. W kraju udział ścieków oczyszczanych tymi metodami wyniósł odpowiednio 57,7% i 13,9%. W oczyszczalniach biologicznych oczyszczono 17,7% ścieków wymagających oczyszczenia (w kraju 17,9%), a chemicznych – 0,3% (w kraju 3,4%) i były to wyłącznie ścieki przemysłowe. Procesowi oczyszczania nie poddano 0,6 hm³ ścieków.

Wykres 5. Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia odprowadzone bezpośrednio do wód lub ziemi w 2025 r.

Na terenie województwa działały 394 oczyszczalnie ścieków (podobnie przed rokiem), z tego 325 komunalnych (o 1 mniej niż 2024 r.) oraz 69 przemysłowych (wobec 68 przed rokiem). Są to przede wszystkim oczyszczalnie biologiczne – 74,1% ogólnej liczby oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów – 21,8%. W 2025 r. z oczyszczalni ścieków korzystało 74,6% ludności województwa (w kraju 76,5%).

Problemem towarzyszącym oczyszczaniu ścieków są powstające podczas oczyszczania specyficzne odpady w postaci osadów ściekowych, które ze względu na swoje właściwości wymagają odpowiedniego zagospodarowania. W 2025 r. w oczyszczalniach ścieków przemysłowych i komunalnych wytworzono 87,6 tys. ton suchej masy osadów ściekowych, tj. o 2,5% mniej niż przed rokiem. Stanowiły one 9,3% wielkości powstałej w kraju i znaczna ich część pochodziła z oczyszczalni komunalnych (72,2%). Ponad 1/3 wytworzonych osadów została wykorzystana na cele rolnicze. W stosunku do 2024 r. o 3,4% wzrosła ilość osadów ściekowych wykorzystywanych do rekultywacji terenów, w tym gruntów na cele rolne. Odnotowano spadek w przypadku masy osadów przekształconych termicznie (o 8,1%), a także osadów stosowanych do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu (o 7,3%) oraz zastosowanych w rolnictwie do upraw płodów rolnych (o 6,5%).

Odpady przemysłowe

Uciążliwość odpadów przejawia się przede wszystkim zanieczyszczeniem wody i gleby, skażeniem powietrza, niszczeniem walorów estetycznych i krajobrazowych oraz wyłączeniem z użytkowania terenów rolnych i leśnych zajmowanych pod ich składowanie.

W 2025 r. z oczyszczalni ścieków korzystało 74,6% ludności województwa (w kraju 76,5%)

W 202 zakładach wytwarzających odpady powstało 1708,2 tys. ton odpadów przemysłowych, tj. o 480,8 tys. ton (o 22,0%) mniej niż w 2024 r. (w kraju spadek o 4,4%). Wśród wytworzonych odpadów dominowały 3 grupy: pochodzące z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych), odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych oraz odpady z procesów termicznych, głównie z elektrowni i innych zakładów energetycznego spalania paliw. Najwięcej odpadów w województwie wytworzyły zakłady zlokalizowane na obszarze Poznania – 19,1% (spadek o 9,7 p.proc. w porównaniu z 2024 r.), powiatu poznańskiego – 14,8% (wzrost o 6,5 p.proc.) oraz Konina – 9,6% (wzrost o 2,0 p.proc.).

Na 1 km² powierzchni województwa przypadało średnio 57,3 tony wytworzonych odpadów, bez komunalnych (w 2024 r. – 73,4), a w kraju – 313,4 tony (przed rokiem – 327,7). Przeważającą część, tj. 79,7% wytworzonych w 2025 r. odpadów przemysłowych poddano odzyskowi.

Ilość odpadów składowanych (nagromadzonych) w obiektach własnych zakładów na koniec 2025 r. wyniosła 62459,0 tys. ton (z wyłączeniem odpadów komunalnych), tj. 3,4% odpadów w kraju. W ciągu roku masa odpadów zwiększyła się o 0,1%. Podobnie jak w 2024 r. średnio na 1 km² powierzchni województwa przypadało 2,1 tys. ton nagromadzonych odpadów. Natomiast powierzchnia niezrekultywowanych terenów składowania wyniosła 662,5 ha i była większa o 33,0 ha niż w 2024 r.

Odpady komunalne

Odpady komunalne, powstałe w wyniku działalności bytowo-gospodarczej ludności, uciążliwe dla środowiska, gromadzone są na składowiskach kontrolowanych. W końcu 2025 r. w województwie znajdowały się 22 czynne składowiska o powierzchni 144,3 ha, wszystkie wyposażone w instalacje do odgazowywania. Instalacje z gazem uchodzącym bezpośrednio do atmosfery stanowiły 27,3% tych urządzeń, 51,5% instalacje służące do unieszkodliwiania gazu poprzez spalanie bez odzysku energii, natomiast 21,2% instalacje z odzyskiem energii. W ciągu roku zamknięto 1 składowisko o powierzchni 1,0 ha.

W 2025 r. usługę odbierania i zbierania odpadów komunalnych świadczyło 146 zakładów (o 9 więcej niż przed rokiem), które łącznie zebrały 1417,1 tys. ton odpadów, tj. o 1,4% więcej niż w 2024 r. Odpady te stanowiły 9,9% masy odpadów zebranych w kraju. Większość odpadów, tj. 89,0% pochodziła z gospodarstw domowych (wzrost o 2,7%), natomiast z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji) – 11,0% (spadek o 7,7%). W 2025 r. funkcjonowało 219 punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (przed rokiem 217), z czego 38,8% zlokalizowanych było w miastach, a 61,2% na wsi.

Przeciętnie na 1 mieszkańca województwa przypadało 407,8 kg zebranych odpadów komunalnych (401,0 kg w 2024 r.; w kraju 381,6 kg wobec 376,9 kg w 2024 r.), w tym z gospodarstw domowych – 362,8 kg (352,4 kg w 2024 r.; w kraju 329,0 kg wobec 325,0 kg w 2024 r.). Wskaźnik ilości wytworzonych odpadów na mieszkańca lokował województwo wielkopolskie na 7. pozycji w kraju, a najwyższe lokaty zajęły opolskie (432,3 kg), lubuskie (429,0 kg) i dolnośląskie (427,3 kg). Najniższą wartość miernika odnotowano w podkarpackim – 271,6 kg.

Kolejny rok z rzędu zaobserwowano spadek masy wytworzonych odpadów zmieszanych i wzrost masy odpadów zebranych selektywnie. W 2025 r. zakłady oczyszczania zlokalizowane na terenie województwa zebrały 759,7 tys. ton odpadów zmieszanych (o 4,4% mniej niż przed rokiem) oraz 657,4 tys. ton odpadów wyselekcjonowanych (o 9,1% więcej). Odpady zebrane selektywnie stanowiły 46,4% ogólnej ilości odpadów (w kraju 44,3%). Na 1 mieszkańca województwa przypadało 218,6 kg zebranych odpadów zmieszanych (228,1 kg w 2024 r.; w kraju 212,6 kg wobec 218,5 kg w 2024 r.) oraz 189,2 kg odpadów zebranych selektywnie (173,0 kg w 2024 r.; w kraju 169,1 kg wobec 158,4 kg w 2024 r.).

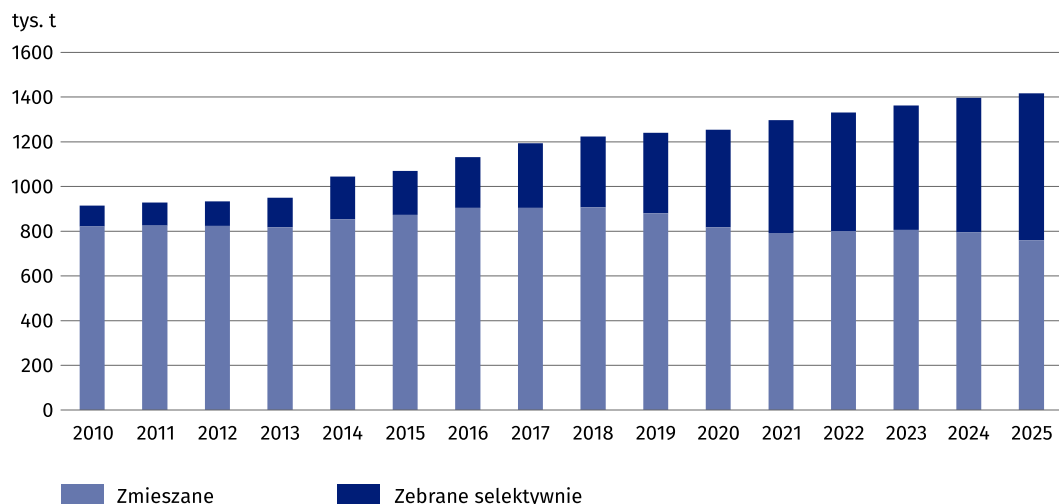
W porównaniu z poprzednim rokiem odnotowano spadek ilości wytworzonych odpadów przemysłowych o 22,0%

Średnio na 1 km² powierzchni województwa przypadało 2,1 tys. ton składowanych (nagromadzonych) odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych)

Średnio na 1 mieszkańca województwa przypadało 407,8 kg zebranych odpadów komunalnych, w tym z gospodarstw domowych 362,8 kg

Na 1 mieszkańca województwa przypadało średnio 218,6 kg odpadów zmieszanych i 189,2 kg odpadów zebranych selektywnie

Wykres 6. Odpady komunalne

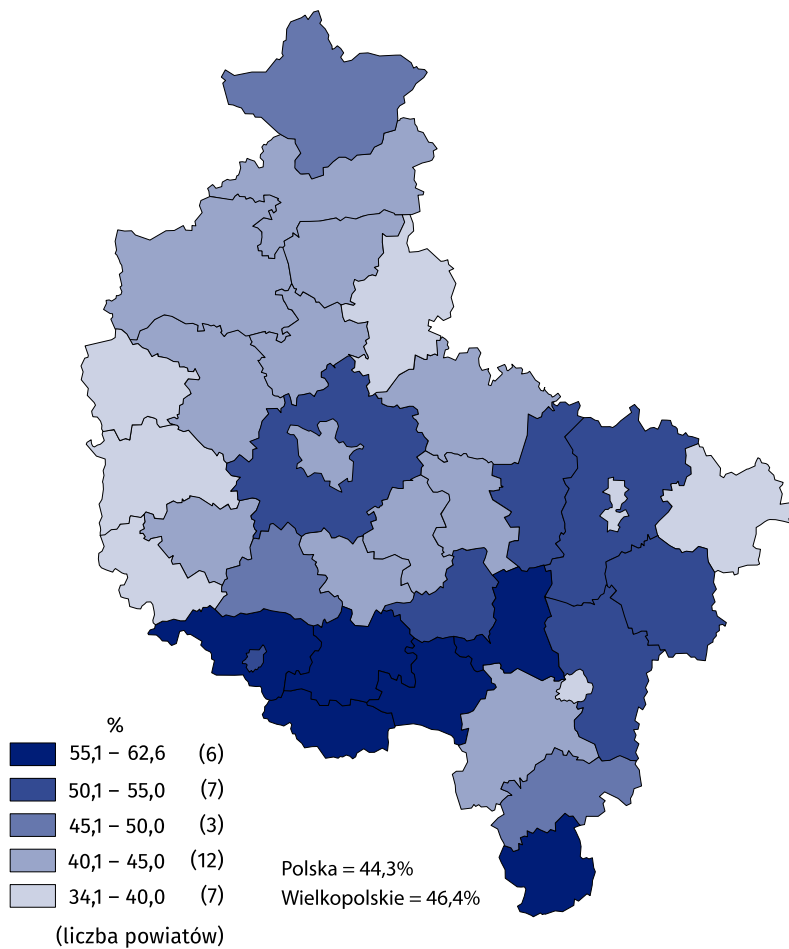

Na przestrzeni lat struktura selektywnej zbiórki uległa wyraźnemu przeobrażeniu. W 2010 r. główny udział w masie odpadów miały szkło (30,1%) oraz papier i tektura (26,5%). Dla porównania w 2025 r. frakcje te stanowiły już odpowiednio zaledwie 12,1% i 9,5% ogółu zebranych surowców. Zmalał też odsetek tworzyw sztucznych (spadek z 16,9% w 2010 r. do 13,1% w 2025 r.) oraz metali, których udział stopniał z poziomu 2,0% do marginalnych 0,05%. Zupełnie odwrotny trend dotyczył odpadów biodegradowalnych i w 2025 r. stanowiły główny element struktury, osiągając 45,5%, podczas gdy w 2010 r. udział wyniósł 15,7%. Przeciętnie na 1 mieszkańca zebrano 86,1 kg odpadów biodegradowalnych (78,1 kg przed rokiem), 24,8 kg tworzyw sztucznych (23,7 kg w roku poprzednim), 22,9 kg szkła (23,0 kg w 2024 r.), 18,3 kg odpadów wielkogabarytowych (16,8 kg przed rokiem) oraz 18,0 kg papieru i tektury (16,5 kg w 2024 r.). W miastach w 2025 r. zebrano selektywnie 191,1 kg odpadów na mieszkańca, a na obszarach wiejskich natomiast 187,0 kg (w 2024 r. odpowiednio 182,3 kg i 162,4 kg).

Udział selektywnie zebranych odpadów w stosunku do ogólnej ilości odpadów jest bardzo zróżnicowany w poszczególnych gminach województwa i znacząco zależy od tego w jaki sposób system zbierania tych odpadów został zorganizowany przez władze lokalne. Najwyższy odsetek selektywnej zbiórki odpadów charakteryzował powiaty leżące w południowej części województwa wielkopolskiego: pleszewski (62,6%, wzrost o 7,7 p.proc. w stosunku do 2024 r.), leszczyński (62,2%, wzrost o 2,6 p.proc.), rawicki (60,5%, wzrost o 2,9 p.proc.), gostyński (59,2%, wzrost o 4,8 p.proc.), kępiński (58,0%, wzrost o 8,2 p.proc.) oraz krotoszyński (57,5%, wzrost o 2,6 p.proc.). Najmniejszym udziałem wyselekcjonowanych odpadów charakteryzowały się Kalisz (34,1%, wzrost o 0,4 p.proc.) i Konin (35,4%, wzrost o 5,1 p.proc.) oraz powiat kolski (34,5%, wzrost o 1,2 p.proc.). Należy podkreślić, że w ujęciu powiatowym wszystkie jednostki terytorialne odnotowały w ciągu roku wzrost udziału odpadów zebranych selektywnie w ogólnej ich masie, z wyjątkiem powiatu międzychodzkiego, gdzie kolejny rok z rzędu zarejestrowano spadek i wskaźnik ten wyniósł 35,7% wobec 40,1% w 2024 r. W 2025 r. gmina Rozdrażew osiągnęła najwyższy w wielkopolskim – ponad 73% – poziom zebranych selektywnie odpadów w stosunku do wszystkich zebranych i odebranych odpadów, natomiast w 7 gminach (Kłodawa, Kwilcz, Opatówek, wiejska Koło, Kiszkowo, Chodów, Nowy Tomyśl) zebrano selektywnie poniżej 30% odpadów, podczas gdy rok wcześniej takich gmin było 20.

W miastach w 2025 r. zebrano selektywnie 191,1 kg odpadów na mieszkańca, a na obszarach wiejskich natomiast 187,0 kg

Mapa 1. Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów w 2025 r.

Spośród zebranych odpadów komunalnych 960,1 tys. ton poddanych zostało odzyskowi, m.in. recyklingowi – 202,6 tys. ton (14,3%), przekształceniu termicznemu z odzyskiem energii – 520,2 tys. ton (36,7%), biologicznym procesom przetwarzania (kompostowaniu lub fermentacji) – 237,2 tys. ton (16,7%). Do unieszkodliwienia skierowano 260,3 tys. ton odpadów, głównie przez ich składowanie – 260,1 tys. ton (18,4%).

W ciągu roku zlikwidowano 981 dzikich wysypisk, z których łącznie zebrano 2,9 tys. ton odpadów komunalnych, tj. o 4,0% mniej niż w 2024 r. Ponad połowa z nich (60,8%) znajdowała się na terenach miejskich. Na koniec 2025 r. odnotowano istnienie 51 nielegalnych wysypisk o łącznej powierzchni 65,4 tys. m², z czego 45 było umiejscowionych na terenach wiejskich.

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej

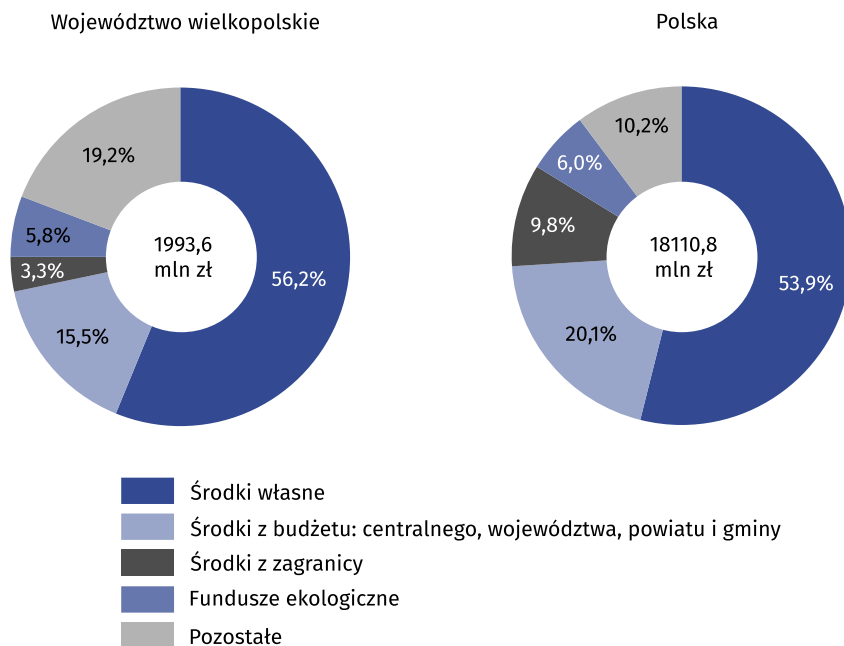
W 2025 r. nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej przeznaczono łącznie 2421,3 mln zł (w cenach bieżących), tj. o 106,0 mln zł więcej (o 4,6%) niż przed rokiem (w kraju wzrost o 22,3%). W przeliczeniu na 1 mieszkańca wielkość nakładów poniesionych na te cele kształtowała się na poziomie 697 zł (przed rokiem 665 zł), a w kraju 613 zł (w 2024 r. 499 zł).

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska w 2025 r. wyniosły 1993,6 mln zł (w cenach bieżących) i były o 0,1% niższe niż przed rokiem. Stanowiły 11,0% krajowych nakładów, co lokowało wielkopolskie na 3. pozycji wśród województw, po mazowieckim i śląskim. Ponad połowę nakładów (51,4%) poniesiono na inwestycje zlokalizowane na terenach miejskich. Na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu przeznaczono 49,6% ogółu nakładów (55,6% w 2024 r.), a na gospodarkę ściekową i ochronę wód przeznaczono 42,0% tej kwoty (38,8% przed rokiem). Środki poniesione na ochronę środowiska pochodziły głównie ze środków własnych inwestorów.

Na składowiska skierowano
18,4% odpadów komunalnych

Nakłady na ochronę środowiska
w województwie wielkopolskim
stanowiły 11,0% wydatków po-
niesionych na ten cel w kraju

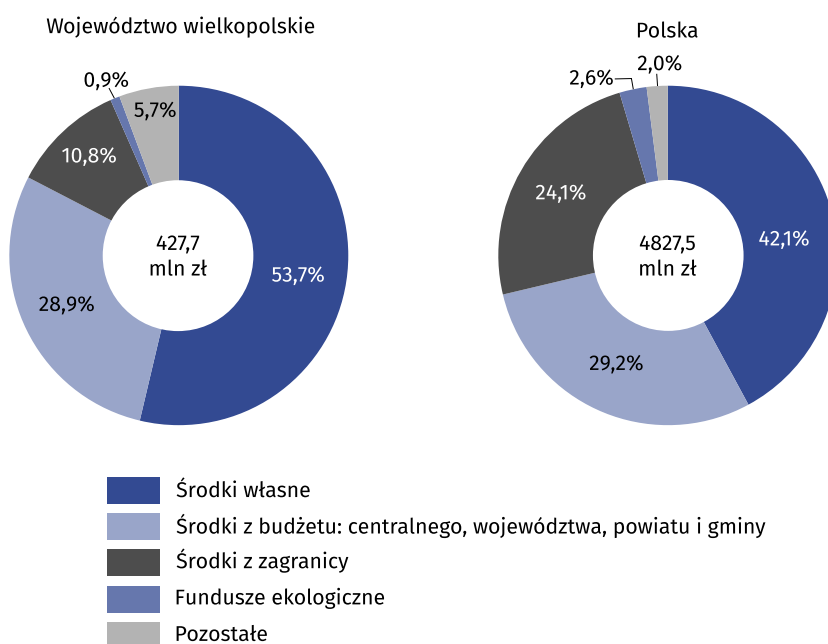
Wykres 7. Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według źródeł finansowania w 2025 r.

Na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu przeznaczono 989,4 mln zł (o 10,9% mniej niż 2024 r.), w tym na niekonwencjonalne źródła energii – 49,6% tych środków, a na modernizację kotłowni i ciepłowni – 17,6%.

W 2025 r. na inwestycje w zakresie gospodarki ściekowej i ochrony wód poniesiono nakłady w wysokości 837,8 mln zł (wzrost o 8,3% w stosunku do 2024 r.), w tym na sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe – 66,2%, a na oczyszczanie ścieków komunalnych – 30,4%.

Wykres 8. Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej według źródeł finansowania w 2025 r.

Nakłady na środki trwałe i inwestycje służące gospodarce wodnej w 2025 r. wyniosły 427,7 mln zł (w cenach bieżących). Były one wyższe niż przed rokiem o 33,8% i stanowiły 8,9% nakładów poniesionych na ten cel w kraju. Pod względem wielkości tych nakładów wielkopolskie zajmowało 4. miejsce wśród województw, po dolnośląskim, mazowieckim i podkarpackim. Znaczną część środków, tj. 47,7% przeznaczono na budowę i modernizację stacji uzdatniania wody (przed rokiem 47,9%) oraz na ujęcia i doprowadzenia wody – 47,2% (w 2024 r. – 51,0%).

Nakłady poniesione na gospodarkę wodną finansowane były głównie ze środków własnych inwestorów oraz budżetu centralnego i jednostek samorządu terytorialnego.

Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej

W 2025 r. w wyniku realizacji inwestycji ochrony środowiska oddano do eksploatacji 6 oczyszczalni ścieków o łącznej przepustowości 15873 m³/dobę (w tym 4 oczyszczalnie ścieków komunalnych o łącznej przepustowości 7190 m³/dobę). W większości nowo oddane oczyszczalnie zlokalizowane były na obszarach wiejskich. Dodatkowo przekazano do eksploatacji 117 indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków – o łącznej przepustowości 391 m³/dobę i 2 podczyszczalnie ścieków przemysłowych – o przepustowości 240 m³/dobę. Oddano 323,3 km sieci kanalizacyjnej odprowadzającej ścieki (z czego 255,9 km na obszarach wiejskich) oraz 54,8 km sieci kanalizacyjnej odprowadzającej wody opadowe.

W 2025 r. oddano do użytku urządzenia zaopatrzenia w wodę (tj. ujęcia i stacje uzdatniania wody) o łącznej wydajności 35,6 tys. m³/dobę. Wydajność nowo oddanych ujęć wodnych wyniosła 13,6 tys. m³/dobę, a stacji uzdatniania wody 21,9 tys. m³/dobę. Oddano do użytku 335,4 km sieci wodociągowej (w tym 258,3 km na terenach wiejskich).

W zakresie ochrony powietrza zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń pyłowych wyniosła ok. 390 ton/rok, a w celu ochrony gleby oraz wód podziemnych i powierzchniowych oddano do użytkowania 1 zbiornik dla odpływów, strat, przecieków wód podziemnych o pojemności 229 m³.

W przypadku cytowania tej publikacji prosimy o podanie jej tytułu oraz wskazanie Urzędu Statystycznego w Poznaniu jako autora. W sytuacji publikowania własnych obliczeń wykonanych na podstawie danych z tej publikacji, należy dodać zapis: Opracowanie własne na podstawie danych z publikacji Urzędu Statystycznego w Poznaniu pt. „Stan i ochrona środowiska w województwie wielkopolskim w 2025 r.”.

Nakłady na gospodarkę wodną w województwie wielkopolskim stanowiły 8,9% nakładów poniesionych na ten cel w kraju

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Poznaniu

Dyrektor Jacek Kowalewski
Tel.: 61 2798 266

**Osoba do kontaktu z mediami
w Urzędzie Statystycznym w Poznaniu**

Tel.: 61 2798 345

e-mail: a.olbrot@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:
Wielkopolski Ośrodek Badań Regionalnych

Wojewódzkie Informatorium Statystyczne
Tel.: 61 2798 317, 61 2798 320, 61 2798 323

poznan.stat.gov.pl

[@Poznan_STAT](https://twitter.com/Poznan_STAT)

[@PoznanSTAT](https://facebook.com/PoznanSTAT)

[@UrządStatystycznywPoznaniu](https://youtube.com/UrządStatystycznywPoznaniu)

Powiązane opracowania

[Ochrona środowiska 2025](#)

[Ochrona środowiska w 2025 r.](#)

[Ekonomiczne aspekty ochrony środowiska w 2025 r.](#)

[Stan i ochrona środowiska w województwie wielkopolskim w 2024 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych \(BDL\)](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Efekty rzeczowe inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej](#)

[Emisja zanieczyszczeń powietrza](#)

[Grunty zdegradowane](#)

[Grunty zdewastowane](#)

[Inwestycje gospodarki wodnej](#)

[Inwestycje ochrony środowiska](#)

[Ochrona przyrody](#)

[Oczyszczalnia ścieków](#)

[Odpady](#)

[Pobór wody na cele produkcyjne](#)

[Ścieki](#)

[Wydatki inwestycyjne na ochronę środowiska i gospodarkę wodną](#)

[Zanieczyszczenia gazowe](#)

[Zanieczyszczenia pyłowe](#)

[Zasoby wodne](#)

[Zużycie wody](#)